

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΟΣΑΤΥΡΙΚΗ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΠΑΗΡΩΤΕΑ ΜΟΝΟΝ. 'Εν 'Αθήναις φρ. 15.—'Εν δε ταῖς ἑπαρχ. φρ. 16.—'Εν τῇ ἑξωτ. φρ. 25.

Β. ΓΑΒΡΙΗΛΙΔΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

—ΓΡΑΦΕΙΟΝ, ΟΔΟΣ ΜΟΥΣΩΝ, 'Αριθ. 4, ἀπέναντι τῆς οἰκίας Φιλήμονος παρὰ τὴν Πλατεῖαν Συντάγματος.—

ΣΥΓΧΡΟΝΟΙ ΧΑΡΑΚΤΗΡΕΣ.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΜΩΡΑΙΤΗΣ

Διευθυντής τοῦ 'Αστυνομικοῦ Παιδαγωγείου.

Κατ' αὐτοῦ ὑπεσχέθην νὰ ἐκσφενδονίσω τὸ καλαμάρι τοῦ δασκάλου.

Πέρυσι ἐκκωφαισθεὶς καὶ ἐγώ, ὅπως καὶ πολλοὶ ἄλλοι, ἀπὸ τὰ βροντώδη του προγράμματα τὰ ὁποῖα ἐκρούεν ὡς τύμπανα ἀνὰ τὰς ὁδοὺς, εἰσήγαγον τὸν ἀνεψιόν μου εἰς τὸ 'Αστικὸν Παιδαγωγεῖόν του. Παρευθὺς ἐνόησα ὅτι εἶχα νὰ κάμω μὲ ἔμπορον τῶν γραμμάτων· μοὶ παρυσίασεν ἓν τεμάχιον χαρτίου κάτωθεν τοῦ ὁποίου μὲ εἶπε ὅτι πρέπει νὰ ὑπογράψω· ἦτο εἶδος ὁμολόγου δι' οὐ ὑπεχρεούμην νὰ τῷ πληρώσω τὰ διδάκτρα δέκα μηνῶν, εἴτε ὁ ἀνεψιός μου «διακόψῃ τὰ μαθήματά του, εἴτε ἀποφοιτήσῃ, εἴτε ἀποβληθῇ τοῦ Παιδαγωγείου».

Εἰς τὸ Παιδαγωγεῖον μετέβαινον συχνότατα· πότε ἐν καιρῷ μαθήματος, πότε ἐν καιρῷ διαλείμματος· ἀλλ' ὁ κύριος Μωραΐτης ἦτο πάντοτε, ὅπως ὁ Χριστὸς μετὰ τὴν ἀνάληψιν· μακρὰν τῶν μαθητῶν του. "Ὅταν ἡρώτων κανένα ἐκ τῶν διδασκάλων, ὅλοι μὲ ἠτένιζον μὲ βλέμμα ἐκπληκτον ὡς νὰ μὲ ἔλεγον :

— Πῶς ; δὲν εἰξεύρεις ὅτι ὁ κύριος Μωραΐτης δὲν ἐρχεται εἰς τὸ Παιδαγωγεῖον ;

"Αν ἤρχετο ἐν 'Ελλάδι ὁ διάσημος ἐκεῖνος Ποτεμκῖνος ἀντὶ νὰ ζητῇ νὰ διευθύνῃ ὀρχήστραν θεάτρου θὰ ἐπρωτίμα ὡς ἀπλούστερον καὶ ἀκοπώτερον νὰ διευθύνῃ ἐν 'Αστικῷ Παιδαγωγείῳ, διότι οὔτε τὸ ραβδίον του κἂν θὰ ἐκίνηι . . . ἐκτός ἴσως μόνον ἐνίοτε κατὰ τῶν νώτων δυστυχούς τινος μαθητοῦ.

Αἱ πληροφορίες, ἃς ἐκάστοτε μοὶ ἐδίδεν ὁ ἀνεψιός μου, ἡ ἀταξία ἣν ἔβλεπον ἰδίους ὄμμασι ὅτε μετέβαινον εἰς τὸ Παιδαγωγεῖον, τὰ ἐν τῇ αὐτῇ τρεξίματα, αἱ

κραυγαί, αἱ ὠρυγαί, τὰ γρονθοκοπήματα, τὰ λακτίσματα εἰς ἃ πρὸς ψυχαγωγίαν βεβαίως παρεδίδοντο οἱ μαθηταὶ κατὰ τὰ διαλείμματα, ὅπως διὰ τοῦ στόματος, διὰ τῆς κεφαλῆς, διὰ τῶν χειρῶν, διὰ τῶν ποδῶν, ἀνευφημῆσαι τὴν γερμανικὴν μέθοδον, ἡ ἔκλυσις ἐκεῖνη ἡ μαρτυροῦσα τὴν ἑλλειψιν χειρὸς διοικήσεως καὶ ὀφθαλμοῦ ἐπιτηροῦντος μὲ ἔκαμε νὰ σκέπτομαι :

— Μὰ τί διάβολο κατὰστασις εἶνε αὕτη· ἃς ὑποθέσωμεν ὅτι ὁ Παιδαγωγὸς εἶνε τὸ ἴδιο μὲ ἓνα κανατζᾶ· ἔτσι θάφινε ὁ κανατζᾶς τὰ κανάτια του καὶ τὰ πιθάρια νὰ τοῦ χαλάσουν ; ἀφ' οὗ ἀπ' αὐτοῦ περιμένει νὰ βγάλῃ τὸ ψωμί του, δὲν κυττάει τὴν δουλειά του ;

"Ἐπειτα δὲ μὲ κατελάμβανεν ἀγανάκτησις, ὅταν ἐσκεπτόμην ὅτι τὰ κανάτια τοῦ κυρίου Μωραΐτου ἦσαν παράγοντες τοῦ μέλλοντος τοῦ 'Ελληνισμοῦ !...

"Ἐκτοτε μοὶ ἐγεννήθη σφοδροτάτη περιεργία νὰ μάθω ὁποῖος εἶνε κατὰ βάθος ὁ ἄνθρωπος αὐτός, ὁ φορῶν τὸ μαῦρον πανταλόνιον τοῦ παιδαγωγοῦ ἐπὶ τοῦ ἐσωδράκου τοῦ μεταπράτου, ὁ κατορθῶν νὰ ἐξαπατᾷ ὀλόκληρον τὴν 'Ελλάδα ἐν μέσαις 'Αθήναις.

Καὶ ἤρχισα νὰ ἐξετάζω.

Ὁ ἰδιωτικὸς βίος εἶνε τὸ συμπλήρωμα, πολλάκις δὲ καὶ τὸ μέτρον, τοῦ δημοσίου βίου· ὅσον διάφορον καὶ ἂν ὑποτεθῇ τὸ αἷτιον τὸ ἐπιδρῶν ἐφ' ἑκατέρω, ἔχουσι τὴν αὐτὴν βάσιν· εἶναι δύο ἡμισφαίρια αὐτοτελῆ, ἀλλὰ συνδεόμενα πρὸς ἄλληλα, ὅπως τὰ τοῦ ἐγκεφάλου διὰ τῆς γεφύρας τοῦ Οὐαρρολίου· ὁ ἄνθρωπος τῆς κοινωνίας ἀποφέρει μαζὶ τοῦ μέρους τοῦ ἀνθρώπου τοῦ κοιτῶνός του· διότι δὲν εἰμπορεῖ νὰ παίξῃ καὶ μὲ τὸν ἐκυτόν του ἀκόμη αἰωνίως κωμῳδίαν, μεταβάλλων ὀντότητα· ἀλλὰ καὶ αἰωνίαν κωμῳδίαν ἀνπαίξῃ ὑπὸ τὸ παραλλάσσον προσωπεῖον, τοῦ γελωτοποιοῦ, ὑπὸ τὸ ποικίλον ἔνδυμα τοῦ παλιάτσου μένει ἡ αὐτὴ σπονδυλικὴ στήλη τοῦ ἀνθρώπου.

Αὐτὸς ὁ κύριος Μωραΐτης ἐν τῇ Διδασκαλικῇ του (Φράγχα 4) μεταφράζων ἐκ τοῦ γερμανικοῦ— διότι ὅλο μεταφράζει ὁ πρότυπος παιδαγωγὸς καὶ αὐτοὺς ἔτι τοὺς γερμανικοὺς προλόγους τοὺς ἀποτείνει εἰς "Ελληνας,— φαντάζεται τὸν παιδαγωγὸν ὡς τύπον καὶ ὑπογραμμὸν

χρηστού ἀνδρός, ἀποπνέοντος τὸ μῦρον τῆς ἀρετῆς, δια-
χέοντος ἀπὸ τὸν ψυχὴν τοῦ ἀκτινοβολίαν πρὸς τὰ ἔκτος.

Ἀπὸ τὸν κύριον Μωραΐτην λοιπὸν πρέπει ν' ἀπαιτῶμεν
πολὺ περισσότερα πράγματα, παρὰ ἀπὸ ἑνᾶ ἄλλου ἄν-
θρωπον. Διότι ἂν ἀληθεύῃ ὅτι δὲν δύναται τις νὰ δώσῃ
ὅ,τι δὲν ἔχει, τοῦτο ἀληθεύει κυρίως διὰ τὸν παιδαγω-
γὸν τὸν ἀξιούντα νὰ δώσῃ ἀγωγὴν, νὰ ἐμπνεύσῃ δηλαδὴ
ἀγάπην πρὸς τὴν ἀρετὴν καὶ τὸ καθήκον, ἐνθουσιασμὸν
πρὸς πᾶν εὐγενὲς αἶσθημα, καὶ πᾶσαν γενναίαν ιδέαν.
Σημειώσατε ὅτι τὴν ἀγωγὴν αὐτὴν θὰ τὴν δώσῃ εἰς
παιδιά τὰ ὁποῖα εἶναι οἱ ὀξυδερκέστεροι παρατηρηταί
τοῦ κόσμου, τὰ ὁποῖα βυθίζοντα τὸ ἐρευνητικόν των
βλέμμα εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ διδάσκοντος ἐρευνῶσι, σκα-
λίζουσι, ζητοῦσι, νὰ εὕρωσι ἂν εὐρίσκεται ἐκεῖ ἐκεῖνο περὶ
τοῦ ὁποίου τοῖς ὁμιλεῖ, ἢ ἂν, ὁμιλῶν περὶ ἀρετῆς καὶ
τιμῆς, τοῖς ὁμιλῇ περὶ ἀπόντων τινῶν καὶ ἀνυπάρχων
πραγμάτων ὡς περὶ βρυκολάκων.

Ἄς λάβῃ λοιπὸν ἡ κοινωνία τὸ μικροσκόπιον, — τὸ
μικροσκόπιον, διότι ὅλα εἶνε μικρὰ ἐν αὐτῷ τῷ ἀνθρώπῳ,
ἀπὸ τῆς ψυχῆς του μέχρι τῶν ὀφθαλμῶν του — καὶ ἄς
τὸν ἐξετάσῃ.

Ἄς ἔλθωμεν τὴν εἰς τὸν δημόσιον ἄνθρωπον, τὸν
Διευθυντὴν τοῦ Παιδαγωγείου τοῦ πρὸς διὰ δόσιν τῶν
Ἑλληνικῶν γραμμάτων συλλόγου καὶ εἶτα διευθυντὴν τοῦ
Ἀστυχοῦ Παιδαγωγείου.

Τί ἔμαθεν ἐν Γερμανίᾳ καὶ τί ἔφερεν ἐντὸς τοῦ σάκ-
κου του ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς δὲν ἐξετάζω· εἶμαι ὅμως
βέβαιος ὅτι δὲν θὰ ἐξώδευσε πολλὰ πράγματα ἂν ἐπλή-
ρωνον τελωνιακὰ καὶ αἱ κεφαλαὶ δι' ὅ,τι ἔχουν μέσα.

Δὲν ἐξετάζω, ἐπὶ τοῦ παρόντος, οὔτε ἂν εἶναι διὰ παι-
διά τὰ σχολαστικά καὶ στρυφνὰ διδακτικά βιβλία τὰ
ὁποῖα μετέφρασε· δὲν ἐξετάζω κατὰ πόσον τὸ σύστημα
τῶν Klassenlehrer δύναται νὰ εὐδοκίμησῃ ἐδῶ· ἐδῶ, ὅπου
ἐνεκα τῆς ἀφικουρίας τοῦ ἑλλήνος, μανθάνοντος καλὰ μόνον

ὅ,τι τοῦ ἀρέσει, καὶ ἐνεκα τῆς ἐλλείψεως παιδαγωγικῆς
μορφώσεως τῶν διδασκάλων, ὑπάρχει κίνδυνος νὰ συμ-
βαίῃ, καὶ ἐν μέσαις ἐστὶ Ἀθήναις, ὅ,τι καὶ εἰς τὰ μικρὰ
τάτα τῶν ἀσημαντοτέρων δῆμων σχολεῖται, νὰ γίνεταί δη-
λαδὴ ὁ διδάσκαλος εἰδὸς τι ἐγκυκλοπαιδικοῦ μαγκανο-
πηγίδου ἀνέλκοντος πᾶσαν γνῶσιν καὶ πᾶσαν ἐπιστήμην.

Ἀλλὰ θὰ ἐξετάσω τὴν Ἀγγελίαν του καὶ τὸ Ἀναλυ-
τικὸν πρόγραμμά του διότι αὐτὰ εἶνε τὸ μετὰ τῆς κοι-
νωνίας συναφθὲν συμβόλαιον, καὶ ἐν ὀνόματι τῆς κοινω-
νίας ἐρχομαι καὶ τὸν ἐρωτῶ: Ἐξετέλεσας τοὺς ὅρους τοῦ
συμβολαίου σου, κύριε Μωραΐτη;

Ἐπειδὴ δὲ θὰ παραστῇ ἀνάγκη νὰ ἐπικαλεσθῶ τὴν
μαρτυρίαν τῶν ἐν τῷ Παιδαγωγείῳ διδασκόντων τακτι-
κῶν διδασκάλων καὶ νὰ προκαλέσω αὐτὸν τὸν κύριον Μω-
ραΐτην νὰ μὲ διαψεύσῃ ἂν εἰμπορῇ, νομίζω καλὸν νὰ κάμω
ἕνα τύπον ἐπικλήσεως τῶν μὲν καὶ προκλήσεως τοῦ δέ.

Λοιπὸν.

«Ἐπικαλοῦμαι τὴν μαρτυρίαν τῶν διδασκάλων τοῦ
Παιδαγωγείου κ. κ. Ἐμ. Ζολῳτά, Κουτούζη, Τσαλίκη,
Κεχαγιᾶ, Κουρτίδου, Παυλίδου, Εὐστρατιάδου, προκαλῶ
δὲ τὸν κύριον Μωραΐτην νὰ μὲ διαψεύσῃ».

Δὲν μὲ λέγει ποία εἶνε ἡ γερμανικὴ μέθοδος καὶ τὸ
τέλειον παιδαγωγικὸν σύστημα τὸ ὁποῖον ἐφήρμοσεν ἐν
τῷ Ἀστυκῷ Παιδαγωγείῳ, ἀφ' οὗ ἕκαστος τῶν διδασκά-
λων ἀνεξελέγκτως ἐδίδασκε καθ' οἷαν ἐβούλετο ἰδίαν μέ-
θοδον;

Ἐπικαλοῦμαι . . . κτλ. . . . προκαλῶ κτλ.

Ἐν τῷ προγράμματί του ἐν σελίδι 9, 11, 15 λέγει
ὅτι τὰ παιδιά θὰ ἐξασκῶνται εἰς διάφορα παιδαγωγικά
καὶ ὑγιεινὰ παιγνίδια ἀπαξ τῆς ἐβδομάδος.

Αὐτὸ τὸ παιδαγωγικὸν παιγνίδιον ἐξετελέσθη μόνον
ὑπὸ τοῦ κ. Μωραΐτου ἐπὶ τοῦ χάρτου.

Ἐπικαλοῦμαι . . . κτλ. . . . προκαλῶ κτλ.

Ἐν τῷ προγράμματί του ἐν σελίδι 15, 18, 22, 25,

ΜΕ ΤΟ ΚΟΚΚΙΝΟ ΦΟΥΣΤΑΝΙ

(Ἰδ. ἀριθ. 397)

Κάτω ὁ Βασίλεως

Ἄμα τῇ διασπαρείσῃ εἰδήσει τῆς φυλακίσεως τοῦ
Μωραΐτην, οἱ ἐταῖροι ἐπανῆλθον αὐθόρμητοι εἰς τὸν οἶ-
κον τῆς Μκρυγούλας, ἥτις περιεφέρετο ὡς λέαινα ἐξα-
γριωμένη ἐν τῇ αἰθούσῃ, ἔχουσα ἐσταυρωμένας ὀπίσω
τὰς χεῖρας.

Δὲν ἐλάλει. Ἐξεφούμερνε μόνον. Ἐστέναζε θυρυβωδῶς.
Διευθετοῦσε τὰ μαλλιά της περὶ τὸ μέτωπον, σύρουσα
ταῦτα διὰ τῆς παλάμης πρὸς τὴν κορυφὴν.

Ἔσθη μετὰ ταῦτα καὶ ἐνατενίζουσα τὸν Δόσιον, εἶχε
καταφθάσει κ' ἐκεῖνος.

— Αἱ, εἶπε, τὰ βλέπεις τρελλέ; Ποῦ τὰ λόγια σου
τὰ καχιά; Ἰδοῦ, τὴν ὅταν ἐξέλθῃς, θὰ πιάσουν καὶ σέ.

Ὁ Δόσιος, νεανίας πλήρης αἰσθημάτων, ζωηρότατος,
ἐξυπνος, φιλόπατρις, ἀποφασιστικὸς, πυρώδης δημοσιο-

γράφος τῆς Νέας Γενεᾶς καὶ τοῦ Μέλλοντος, ἠγέρθη
συστρέφων τὸν μύστακά του σπασμωδικῶς.

— Κυρά μου, τὰ εἶπαμε, ἡ Ἀμαλία τὰ κάμει ὅλα.
Θὰ τὴν σκοτώσω. Αὐτὴ διαφθείρει τὸν κορφόν. Θὰ τὴν
σκοτώσω. Τὸ εἶπα. Μὴ μὲ παραφουρκίζεις, ἀφῆσέ με
στοὺς καπνοὺς μου.

Ὡς ἐκ συνθήματος κατέφθασαν οἱ μεμυημένοι καὶ
σφόδρὰ θρασυθύμοι Γελαδάκης ὁ Βασίλειος, νεανίαι τινες
τῆς Ριζαρίου Σχολῆς, ὁ Φίλιππος Ψύλλας, ὁ γεροΚαλ-
λιφρονᾶς, ὁ Κορωνάτος, ὁ Σκαρβέλης, νεανίας μόλις
χνοᾶζων, ὁ Πάνος Κολοκοτρώνης, ὁ ἀγριοπρόσωπος τότε
καὶ φανατικὸς δημοκρατικὸς, σωστός τύπος ἀμειλίχτου
ἐπαναστάτου, Λεωνίδας, ὁ υἱὸς τῆς ἀρίστης τότε μοδί-
στας Πιπίνιας, ὁ Λεωνίδας Βούλγαρης, Γούδας ὁ ἀθυ-
ρόστομος νεοϊδεαστής, ὁ βιβλιοπώλης Νάκης, ὁ Σμόλετζ,
ὁ Ε. Δεληγεωργής, ὁ Διοβουνιώτης, ὁ Παγώνης, ὁ Λεω-
τσάκος καὶ πλείστοι ἄλλοι.

Ἐξω, ἀπὸ τῆς πλατείας τοῦ πολιτικοῦ Νοσοκομείου
μέχρι τοῦ παντοπωλείου τοῦ παρὰ τὴν Νεάπολιν Γεωρ-
γαντᾶ καὶ ἐκεῖθεν δι' ὅλης τῆς ὁδοῦ Σόλωνος καὶ εἰς
αὐτὰ ἀκόμη τὰ χωράφια τὰ ὑπὸ τὸν Σχιστὸν περιεπό-
λουν οἱ ἀρκαντάσιδες τῆς Πλάκας καὶ οἱ μαχαίροβγάλ-
τες τοῦ Ψυρῆ, ἀρματωμένοι ὡς ἄστακοί, πῦρ καὶ θάνατον
πνέοντες.

Ὅσακις δὲ περιπολία τις ἐπλησιάζεν ἐκεῖ, ἠκούοντο
αἱ ἀπειλητικαὶ φωναί:

29 ὑπὸ σκεπτικῶν ὅτι οἱ μαθηταὶ θὰ κάμνωσιν διδακτικὸν περιπάτον καὶ ἐπισκέψεις φυσιογραφικῶν μουσείων, καὶ ἐπισκέψεις ἀρχαιολογικῶν ἀντικειμένων, ἀπαξ τῆς ἐβδομάδος.

Δύναται ὁ κύριος Μωραΐτης ν' ἀποδείξῃ ὅτι οὐχὶ ἀπαξ τῆς ἐβδομάδος, οὐχὶ ἀπαξ τοῦ μηνός, οὐχὶ ἀπαξ κατὰ τριμηνίαν, ἀλλ' ὅτι ἀπαξ καθ' ἑξαμηνίαν ἐξετελέσθησαν αὐτοὶ οἱ διδακτικοὶ περίπατοι;

Ἐπικαλοῦμαι . . . κτλ. . . . προκαλῶ . . . κτλ. . .

Εἰς τὴν ἀγγελίαν τοῦ ὑπέσχετο ὅτι ἐκάστην Κυριακὴν μετὰ τὴν θείαν λειτουργίαν θὰ γίνεσθαι ἀπὸ κοινοῦ προσέυχῃ μετὰ θρησκευτικῶν ἀσμάτων, καθ' ἣν θὰ ἐρμηνεύηται περικοπὴ τις τοῦ Εὐαγγελίου καὶ θὰ γίνεσθαι ἐπ' αὐτῆς λόγος οἰκοδομητικὸς τῶν παιδῶν.

Ἐκάστην Κυριακὴν, ἔλεγε; Οὐδεμίαν δὲν ἐξετέλεσε τὴν ὑπόσχεσίν του.

Ἐπικαλοῦμαι . . . κτλ. προκαλῶ κτλ.

Καὶ ὅμως εἰς τὴν ἀγγελίαν τοῦ προτρέπων τοὺς γονεῖς νὰ προτιμῶσι τὸ ἰδικόν του ἐμπόρευμα ἀπὸ τὸ τῶν ἄλλων διδασκάλων, τοὺς καθίστα προσεκτικὸς διότι πρόκειται «περὶ τοῦ θείου καὶ ὑψίστου βουλεύματος, τοῦ τῆς ὁρθῆς ἐκπαιδεύσεως τῶν παιδῶν! . . .»

Καὶ τὸ λέγει αὐτός, ὁ ἔχων πλῆρες λόγων μεγάλων τὸ στόμα καὶ κενὴν ἔργων τὴν διάνοιάν του, ὁ θάψας τὴν ψυχὴν του ἐντὸς τετραγωνικῶν τινῶν πήχεων οἰκοπέδων, ὁ περιβάλλας τὸ παιδαγωγικόν του δίπλωμα εἰς σακκούλαν διὰ νὰ χρησιμεύῃ μόνον διὰ χρήματα, ὁ καταβιάσας εἰς ἐμπόριον τὴν ἀνατροφὴν τῶν ἑλληνοπαιδῶν, ὡς νὰ ἦτο ἀνατροφὴ χοίρων.

Ἐπικαλοῦμαι κτλ. . . . προκαλῶ κτλ. . . .

Ἀπόμαχος.

— Κύρ περιπολάρχη, τράβα πάρα κάτω τὴν περιπολία σου, γιατί, γιὰ τὸ καλὸ ποῦ σὰς θέλομε, σὰν πατριῶτες ποῦ εἴμαστε, ἀπὸ 'δὼ κι' ἀπάνω βρωμᾷ μπαρούτι.

Καὶ ἔφευγον αἱ περιπολῖαι χωρὶς νὰ βγάλουν μιλιᾷ.

Ἠρχίζον τότε αἱ συνδιαλέξεις.

— Λες ρε νὰ γίνῃ τίποτα ἀπόψε, ἢ θὰ πᾶν στὰ πούφ;

— Μὰ θαρρῶ πῶς ὁ γέρος, (καὶ ἠνθόουν τὸν Καλλιφρονᾷ), ὅτι δὲν χορατεύει.

— Βέβαια ἂν πᾶν αὐτοὶ μέσα, ἄς πᾶμε καὶ 'μεῖς.

— Εἶνε καὶ ὁ Κορωνάος. Ἀντάμης. Παλλικάρη, μωρὲ, τῆς φωτιᾶς ἄνθρωπος, εἶδε τὸ 'μμάτι του πόλεμο. Δὲν εἶνε σὰν τοὺς ἄλλους τοὺς σουρνοπαθάτους.

— "Ἀμ ἐκεῖνος ὁ Σμόλετζ τί σοῦ λέει πάλι; Χαῖ, χαῖ, εἴμεθα καλὰ ἀρματωμένοι.

— Καὶ τὸν Λεωτσάκο ποῦ τὸν ἀφίνετε; Μέσ' τὰ ὅλα. Εἴμουν, μωρὲ παιδιᾷ, μαζὺ του στὰ Καλαμπακικά. Οἱ τούρκοι μᾶς εἶχον ζῶσι. Νὰ, ἡμεῖς, ἡμαστέ μιανῆς χουφτιᾶς ἄνθρωποι. Ὅχτὼ χιλιάδες οἱ τούρκοι, ἐβδομήντα ἔρημα κορμιὰ ἡμεῖς. Στενὰ τὰ πράγματα. — Παλλικάρη μου, μᾶς λέει ἔτσι κι' ἔτσι χαμένοι καὶ χαμένοι εἴμαστε. Γιουρούσι καὶ ὅπου τὰ βγάλῃ ὁ Θεός. Μόλις εἶπε αὐτὰ, καὶ φόρα τὴ πάλλα, καὶ φόρα μέσα στὸ λοφοῦσι τὸ τούρκικο. — Νὰ, μὰ τὸ Χριστὸ, νὰ μὲ κόψῃ ἡ Παναῖα, ἂν δὲν τοὺς ῥημάξουμε. "Ἀνθρωποι εἴμαστε ἡμεῖς, ἢ λεοντάρια; Φευγιὸ οἱ τούρκοι. Νὰ φάω τὰ

ΑΝΤΙΠΟΛΙΤΕΥΣΙΣ—ΑΠΑΡΤΙΑ.

Οἰκτρὸν θέαμα παριστᾷ κατ' αὐτὰς ἡ παρ' ἡμῖν ἀντιπολίτευσις. Βλέπουσα ὅτι δὲν ἔχει τὴν δύναμιν νὰ βλάψῃ τὴν κυβερνήσιν ἐσχέδιασε νὰ βλάψῃ τὴν βουλὴν, ἀλλὰ τυφλὴ ὑπὸ τοῦ πάθους δὲν εἶδεν ὅτι βλάπτει ἑαυτήν. Καὶ ἔχει μὲν πρὸ πολλοῦ καταπέσει ἐν τῇ συνειδήσει τοῦ ἔθνους, ἀλλὰ ἐπιμένει ἀκόμη νὰ καθιστᾷ ταῦτα φανερά διὰ τῆς ἀτόπου διαγωγῆς τῆς, ὡς νὰ κηρύττῃ «δὲν ὑπῆρξα ἱκανὴ ὡς κυβερνήσις, εἰμαι χειρότερα ὡς ἀντιπολίτευσις».

Ἐὰν ζητῇτε τὴν ἀπόδειξιν τῶν λόγων τούτων, μετάβητε εἰς τὸ βουλευτήριον. Μετάβητε ἵνα θαυμάσητε τοὺς ῥητορικοὺς λόγους τῆς ἀντιπολιτεύσεως οὓς προβάλλει μετὰ πείσματος κατὰ τῶν νομοσχεδίων τῆς κυβερνήσεως. Συγκεντροῦνται ἐν τρισὶ λέξεσιν ἄς ἐξέμαθε καὶ αὐτὸς ὁ Δημητρακάκης: «Δὲν ὑπάρχει ἀπαρτία.» Οὕτως ἡ σημερινὴ ἀντιπολίτευσις ἐννοεῖ νὰ καταπολεμήσῃ τὰ νομοσχέδια τῆς κυβερνήσεως. Τί ἄλλο εὐκολώτερον; «Δὲν ὑπάρχει ἀπαρτία!»

Θέλουν λοιπὸν νὰ παραλύσουν τὰς ἐργασίας τῆς βουλῆς. Νὰ καταστρέψουν δηλαδὴ τὰς ὥραιας ἐλπίδας ἄς παρήγαγεν ἡ εἰς τὴν ἐξουσίαν ἄνοδος τοῦ νῦν κυβερνῶντος κόμματος. Ἐνθυμούμεθα ἀκόμη τὴν χαρὰν τοῦ ἔθνους τὴν παραχθεῖσαν ἐκ τοῦ σχηματισμοῦ τῆς νέας κυβερνήσεως ἀνηκούσης εἰς μέγα μονομερὲς κόμμα. Πάντες εἶπομεν: «Ἰδοὺ ἐπέστη ἡ ὥρα νὰ ψηφισθῶσι τόσα σπουδαῖα νομοσχέδια κανονίζοντα τὴν ὑπηρεσίαν καὶ τὴν διαχείρισιν, ἐξασφαλίζοντα τὸν δημόσιον πλοῦτον καὶ δεσμεύοντα τοὺς Μπουμπούλας, οἵτινες συνήθισαν νὰ κολυμβῶσιν ἐντὸς ἐκατομμυρίων. Ἰδοὺ ἡ εὐτυχὴς περίστασις νὰ τεθῶσι φραγμοὶ κατὰ τοῦ ρεύματος τῆς διαφθορᾶς ὅπερ ἐκινδύνευε νὰ παρασύρῃ εἰς τὸ βάραθρον τῆς

κόκκαλα τοῦ πατέρα μου, τοῦ θεοῦ συχωρέστου, ἂν σὰς ψευτίζω. Τὸ πιστεύεις βλάμῃ; στή φιλία μας ποῦ ἔχομε. Τί νὰ σὰς πῶ; Νὰ, τοῦτο 'δὼ τὸ χέρι, αὐτὸ, νὰ, αὐτὸ ποῦ βλέπετε, αἱ, τί νὰ σὰς πῶ;... μὰ θὰ ἔχῃ σφαῖρη, τὸ λίγο τὸ λιγώτερο, γιὰ νὰ μὴ 'μπῶ πολὺ, τὸ λιγάκι ἴσα, ἔτσι ἀπάνω κάτω σὰν μὰ θὰ μοῦ 'πῇτε τώρα πῶς σὰς λέγω ὑπερβολή, ὅχι ὅμως, νὰ μὴ σκάσω, νὰ μὴ ξεμερωθῶ, ἂν δὲν ἐσφάξῃ αὐτὸ τὸ χέρι μου, χίλιους, ὅχι πεντακόσους, ἄς ἦνε τέλος πάντων ἐκατὸ δέκα, βρὲ ἀδελφε, ἂν δὲν μὲ πιστεύετε καὶ σὰς φαίνεται ὑπερβολή, ἄς ἦνε καὶ ἓνα, τέλος πάντων, ἂν δὲν μὲ πιστεύεται ἂν καλὰ καὶ τί ἀνάγκη ἔχετε νὰ μὴ μὲ πιστεύσετε. Εἴμουν, δὲ καὶ τότε θηρία. Μὲ μιὰ γροθιά σκότωνα βουβάλι καὶ σὰς ἀκόμη!... Αἱ καυμένα χρόνια, παληὰ μου νειάτα... Δὲν ἔχει καὶ κάμμία ταβέρνα ἐδῶ παρακάτω, νὰ σὰς τὸ διηγηθῶ, ποῦ νὰ σὰς ἀνατριχιάζῃ ἡ πέτσα. Μωρὲ, ξέρετε τί κερατᾶς ἡμουν στή νεότη μου, ἡμουν καὶ εἰμαι... ὅχι δὲν εἰμαι... ἀλλὰ ὁ λόγος τὸ φέρει... "Ἐτσι θέλω νὰ σὰς πῶ... πῶς νὰ σὰς τὸ 'πῶ.

— Καλὰ, ἀδελφε, μᾶς ἔδωκε καὶ καταλάβουμε. Δὲν εἶνε ἀνάγκη καὶ τόσο πολὺ νὰ τὰ ψιλολογούμε. Ξερονόμαστε ὅλοι.

— Μὰ δὲν σὰς τελείωσα τὴν ἱστορίαν τῆς Καλαμπάκας . . .

— Τώρα μεταξύ μας δὲν τὰ ξέρομε.

— Ὅχι, ὁ λόγος τόχει.